KOMISIJA EVROPSKIH SKUPNOSTI

Bruselj, 22.2.2008
COM(2008) 108 konč.

-

SPOROČILO KOMISIJE SVETU IN EVROPSKEMU PARLAMENTU

O KONKURENČNOSTI INDUSTRIJ KOVIN

Prispevek k strategiji EU za rast in delovna mesta

{SEC(2008)246}

Uvod

Industrije kovin imajo pomembno vlogo v vrednostni verigi številnih evropskih proizvodnih industrij. To sporočilo ocenjuje konkurenčnost teh industrij in daje priporočila o nadaljnjih ukrepih. Temelji na Sporočilu Komisije iz leta 2005 o industrijski politiki EU, ki navaja več sektorskih pobud, vključno s Sporočilom o oceni učinka surovin in oskrbe z energijo na konkurenčnost evropske industrije kovin[1], ter upošteva tudi vmesni pregled industrijske politike iz leta 2007[2].

Ker so industrije kovin pravzaprav visoko energetsko intenziven sektor, nanje neposredno vplivajo politike Skupnosti na področju energije in podnebnih sprememb. Evropski svet je na svojem zasedanju marca 2007 poudaril „*velik pomen energetsko intenzivnega sektorja"* in tudi*, „da so potrebni stroškovno učinkoviti ukrepi za povečanje konkurenčnosti in okoljskega vpliva takih evropskih industrij*". V zvezi s tem Komisija s svojim svežnjem ukrepov za podnebne spremembe in obnovljivo energijo z dne 23. januarja 2008 priznava poseben položaj energetsko intenzivnih industrij, ki so neposredno izpostavljene svetovni konkurenci.

V tem sporočilu so obravnavani ključni dejavniki, ki vplivajo na uspešnost sektorja, navedeno pa je tudi, kako lahko Komisija, države članice in industrija sama prispevajo k ohranjanju in povečanju konkurenčnosti sektorja v prihodnosti, hkrati pa prispevajo tudi k ambicioznim ciljem glede znižanja emisij toplogrednih plinov do leta 2020.

Glavna vprašanja, obravnavana v tem sporočilu, upoštevajo odzive na javno posvetovanje iz septembra 2006, ki je potekalo pred sprejetjem Delovnega dokumenta služb Komisije[3], ki zagotavlja podrobno sliko statističnih in makroekonomskih gibanj sektorja.

1. Značilnosti in izzivi industrij kovin

1.1. Glavne strukturne značilnosti

Industrije kovin[4] veljajo za temeljne industrije, saj je proizvodnja kovin prvi pomemben predhodni korak v verigi dodane vrednosti številnih industrij, ki proizvajajo blago za investicije (strojništvo, avtomobilska industrija, ladjedelništvo, letalska in vesoljska industrija, gradbeništvo) ter blago za široko porabo.

Kot take imajo osrednjo mesto v industrijski strukturi večine razvitih gospodarstev in številnih hitro rastočih gospodarstev v razvoju. Glavne značilnosti industrij kovin so:

Kapitalska intenzivnost: Zahtevajo se znatne naložbe v tehnologijo in opremo z zelo dolgim rokom uporabe (na splošno najmanj 20–30 let); zato odločitve o naložbah zahtevajo podporen in predvidljiv ureditveni okvir.

Visoka energetska intenzivnost: Proizvodni proces teh industrij zahteva zelo veliko porabo energije. Na splošno znašajo stroški za energijo v stroškovni strukturi proizvedene kovine več kot 10 % in lahko segajo celo do 37 % (npr. aluminijeve in železove zlitine).

---

1 COM(2005) 474 konč., Priloga II.
2 COM(2007) 374 konč., 4.7.2007.
3 SEC(2006) 1069, 2.8.2006.
4 Železo in jeklo ter neželezna kovina, kot je opredeljeno v Prilogi, koda NACE 27, Eurostat.

Nadaljnji podatki o uspešnosti industrij kovin EU in njihovem deležu v svetovnem gospodarstvu so navedeni v prilogi.

1.2. Pomen surovin

Dostop do neenergetskih surovin je pomembno vprašanje, saj je proizvodnja kovin v EU zelo odvisna od uvoza rud in koncentratov iz tretjih držav. Številni kovinski materiali se v EU pridobivajo v sorazmerno majhnih količinah v primerjavi s svetovno proizvodnjo, npr. nikelj (1,7 %), železova ruda (2 %), baker (5 %)[5].

Odvisnost od uvoženih surovin je manjša, saj je mogoče kovine skoraj v celoti in neomejeno reciklirati. Uporaba odpadne kovine se je v zadnjih desetletjih znatno povečala in znaša danes med 40–60 % proizvodnje kovin v EU.

Recikliranje je veliko manj energetsko intenzivno, npr. sekundarno taljenje aluminija (z uporabo odpadne kovine) porabi samo 5 % elektrike v primerjavi s primarnim taljenjem.

1.3. Mesto v evropskem gospodarstvu in pomen zanj

Leta 2005 je 27 industrij kovin v EU ustvarilo promet v višini približno 316 milijard EUR in zaposlovalo 1,1 milijona ljudi (kar ustreza 5 % oziroma 3,3 % celotne proizvodnje EU)[6].

Industrija kovin je del zapletene gospodarske mreže, ki poleg nabavnih sektorjev vključuje tudi velike dele proizvodnje industrije EU, kot sta avtomobilska industrija in gradbeništvo. Za to mrežo so značilne številne pomembne povezave, temelječe med drugim na zahtevah glede kakovosti in inovacijah, ki ustvarjajo vrednostno verigo kovin.

Geografska bližina dobavne verige kovin in povezanih industrij ter njihov vzajemni interes (tehnične, logistične, raziskovalne, inovacijske in potrošniške storitve) so tradicionalna prednost industrijske strukture EU. To je vodilo v tesno sodelovanje in medsebojno odvisnost s končnimi uporabniki, zlasti v razvoju in proizvodnji visoko kakovostnih razredov jekla in ne železnih kovin.

1.4. Industrijska struktura in MSP

Zaradi velikih kapitalskih zahtev prevladujejo na trgu velika podjetja, zlasti v primeru primarnih aluminijevih izdelkov in izdelkov iz valjanega jekla.

Proces konsolidacije in prestrukturiranja evropskih industrij kovine je zelo napreden in je potekal vzporedno s povečano integracijo na svetovnem trgu. Jeklarska podjetja so se v za četku razširila z nacionalnega trga na evropski trg in nedavno utrdila svoj globalni položaj z nakupi zunaj Evrope ali pa so bila tarča nakupov neevropskih podjetij.

Vseeno pa so v glavnem mala in srednje velika podjetja tista, ki izvedejo prvo predelavo kovin za njihovo uporabo v nadaljnjih sektorjih, ki je tesno povezana s proizvodnjo kovin.

1.5. Vpliv globalizacije in novo nastajajočih gospodarstev

Večina kovin ter zlasti neželeznih kovin in njihovih surovin je blago, s katerim se trguje na

---

[5] SEC(2007) 771.

[6] Priloga, preglednica 1.

svetovnem trgu. Cena blaga se določi na podlagi svetovnega povpraševanja in ponudbe, zanjo pa so značilna velika ciklična gibanja.

Gospodarski razvoj številnih nastajajočih gospodarstev je prispeval k povečanju svetovnega povpraševanja ter cen kovin in kovinskih izdelkov ter vodil v nepredvidljiv pritisk na oskrbo s surovinami in njihovo ceno. V zadnjih letih je proizvodnja jekla na Kitajskem hitro rasla, pri čemer so letna povprečna zvišanja presegla 20 %. V treh letih se je Kitajska spremenila iz neto uvoznika v največjega svetovnega izvoznika jekla in je danes največja svetovna proizvajalka jekla, aluminija, bakra, svinca in cinka[7].

Glede na to, da ta sektor zagotavlja ključne surovine za proizvodno industrijo ter je hkrati zelo odvisen od surovin in energije ter usposobljene delovne sile, je treba njegov uspeh obravnavati v okviru trajnostnega razvoja.

1.6. Steber konkurenčnosti

S stalnim prestrukturiranjem/konsolidacijo za znižanje stroškov in premikom na tržne segmente z višjo vrednostjo so industrije kovin ohranile visoko stopnjo konkurenčnosti.

Kovinski sektor EU se oddaljuje od svojega tradicionalnega položaja težke industrije z nizko dodano vrednostjo (kazalnik dodane vrednosti na zaposleno osebo je bil višji od povprečja proizvodne industrije).

Inovacije so bile ključen dejavnik konkurenčnosti. To se odraža v pomembni spremembi ponudbe in v razvoju novih tehničnih aplikacij kot v primeru žlahtnih kovin. Industrija je na podlagi indeksa sektorskih inovacij[8] dosegla povprečno oceno na področju celotne inovacijske zmogljivosti v primerjavi z drugimi industrijskimi in storitvenimi sektorji NACE.

Industrije kovin EU so močno odvisne od ekonomskih ciklov in so nedavno uživale ugodnosti znatnega povečanja povpraševanja na svetovni ravni. To je dvignilo cene[9] in izboljšalo splošni finančni položaj številnih podjetij v sektorju, hkrati pa povzročilo težave drugim proizvodnim industrijam, ki uporabljajo kovine.

Kljub temu pozitivnemu razvoju dogodkov obstaja nekaj razlogov za zaskrbljenost:

– EU 25 izgublja svoj delež v svetovni proizvodnji kovin (zlasti sta se znižali proizvodnja aluminija z 21 % leta 1982 na 9 % leta 2005 in proizvodnja jekla s 25 % na 16 %). Do neke mere je to gibanje rezultat hitro naraščajoče proizvodnje v novo nastajajočih gospodarstvih,

– delež kovin v evropski porabi, ki jih dobavljajo evropski proizvajalci[10], se v zadnji dveh desetletjih zlasti pri surovem jeklu in aluminiju znižuje,

– velika odvisnost industrij kovin EU od uvoženih surovin in cen energije.

Prestrukturiranje jeklarske industrije EU v 80-ih in začetku 90-ih let je značilen primer. Vklju čevalo je zmanjšanje števila zaposlenih za okoli dve tretjini (od 750 000 na manj kot 250 000)

---

7 Glej tudi prilogo, preglednica 4.

8 Pobuda PRO INNO Europe – INNO Metrics measure: http://www.proinno-europe.eu/extranet/admin/uploaded_documents/EIS_2005_European_Sector_Innovation_Scoreboards.pdf.

9 Glej prilogo, slika 3.

10 Razmerje: proizvodnja v primerjavi s porabo.

in stalne zaustavitve proizvodnih zmogljivosti za več kot 60 milijonov ton v EU 15[11]. To prestrukturiranje je bilo pomembno za izboljšanje delovne produktivnosti, obnovitev sposobnosti preživetja evropskega jeklarskega sektorja in splošno konkurenčnost.

Gospodarstva v tranziciji v novih državah članicah so bila zaradi prestrukturiranja jeklarstva še posebej prizadeta. Vendar je mogoče zdaj opaziti spodbudne znake utrjevanja gospodarstva in njegovega okrevanja. Kot rezultat odobrenih programov in načrtov za dokazovanje sposobnosti preživetja[12], so se ravni produktivnosti znatno povečale, zastareli obrati pa so se zaprli ali posodobili, kar je v celoti pozitivno vplivalo na varstvo okolja. Ravni produktivnosti (tone jekla na delavca) čeških in poljskih podjetij naj bi se med 2003 in 2006 po ocenah zvišale za 30 %[13].

1.7. Socialni steber

Usposobljena in razpoložljiva delovna sila je največja prednost industrije kovin EU[14].

Vendar ima industrija velike težave pri privabljanju usposobljenih delavcev, pri čemer povpra ševanje po inženirjih v jeklarskem sektorju daleč presega njihovo ponudbo.

Tehnološka platforma za jeklo je opredelila naslednje izzive:

- staranje delovne sile v jeklarskem sektorju kot tudi v povezanih raziskovalnih in tehničnih centrih,
- potreba po novih usposobljenostih, vključno z upraviteljskimi sposobnostmi in podjetni štvom,
- boljša uporaba obstoječih struktur usposabljanja in grozdov med začetnim usposabljanjem, raziskavami in razvojem ter vseživljenjskim učenjem,
- mobilnost na ravni izvršnih organov in tehničnih strokovnjakov.

Socialni dialog je tradicionalno orodje politike v jeklarskem okviru EU vse od ustanovitve Evropske skupnosti za premog in jeklo (ESPJ) leta 1952. Z iztekom Pogodbe ESPJ je bil leta 2006 uradno ustanovljen evropski Odbor za socialni dialog v jeklarskem sektorju. Obravnava se uvedba podobne pobude za sektor neželeznih kovin, in sicer na podlagi skupne zahteve, ki jo predložijo zainteresirane strani.

1.8. Okoljski steber

Proizvodni procesi v industrijah kovin so na splošno visoko energetsko intenzivni in lahko tako kot rudarstvo povzročijo druge okoljske vplive (onesnaževanje zraka, vode in zemlje ter v primeru rudarstva zahteve glede rabe zemljišč).

Vseeno lahko kovine zagotovijo znatne prednosti za okolje. Kovine je mogoče neomejeno reciklirati brez izgube njihovih temeljnih lastnosti, pri tem pa se porabi veliko manj energije v

---

[11] Primarna proizvodnja jekla in valjanje, kot je opredeljeno v Pogodbi ESPJ.

[12] Temeljna pravila za izvajanje tega procesa prestrukturiranja so določena v Evropskih sporazumih, 1993–1996.

[13] Poročila o spremljanju prestrukturiranja jeklarstva na Češkem in Poljskem, ES.

[14] Glej tudi prilogo, slika 2.

primerjavi s primarno proizvodnjo rudnin. Recikliranje prispeva k manjši uporabi primarnih surovin in manjšim okoljskim vplivom pridobivanja kovin in prevoza rud.

Kar zadeva energetsko učinkovitost, je kljub redni rasti proizvodnje kovin v zadnjih 15 letih končna poraba energije v evropskih industrijah kovin ostala nespremenjena ali pa se je celo zni žala.

Kar zadeva emisije, so bila pri nekaterih glavnih onesnaževalcih zraka dosežena znatna zni žanja. Čeprav proizvodnja kovin prispeva k znatnim emisijam CO_2, je njihov delež skupnih emisij toplogrednih plinov leta 2005 za EU 15 znašal 5,7 %[15]. V obdobju 1990 do 2005 so se emisije znižale za 11 % v primeru železa in jekla ter za 2 % za neželezne kovine, kljub temu, da se je količina proizvodnje v istem obdobju zvišala za 5 % oziroma 11 %.

Kar zadeva ekološko učinkovitost surovin, se je funkcionalnost izboljšala, medtem ko se je koli čina materiala, uporabljenega v proizvodnji kovin, znižala, npr. za jeklene in aluminijaste plo čevinke[16]. Ta gibanja je treba nadalje podpreti, da se izboljša celotna ekološka učinkovitost, na katero vplivajo tudi naraščajoče količine proizvodnje.

2. Celostni pristop za spodbuditev konkurenčnosti industrije kovin EU

Celostni pristop bi moral vsebovati naslednje prvine:

- zagotavljanje energetske oskrbe po konkurenčnih cenah prek dobro delujočih energetskih trgov,
- ustvarjanje pogojev, na podlagi katerih bo lahko sektor izpolnil okoljske cilje Skupnosti in se prilagodil zahtevam ambicioznih ciljev na področju podnebnih sprememb,
- spodbujanje raziskav in razvoja in inovacij ter visoke usposobljenosti,
- ustvarjanje odprtih in konkurenčnih svetovnih trgov ter odprava izkrivljanj v trgovini s kovinami in surovinami.

2.1. Energetska politika

Na konkurenčnost industrij kovin EU je vplivala hitra rast cen plina in elektrike. Prav tako so velik problem spremembe pri ohranjanju dolgoročnih pogodb o dobavi.

Kot je poudarjeno v končnem poročilu[17] o raziskavah energetskega sektorja, energetski trgi EU ne delujejo dobro, kar preprečuje uživanje vseh ugodnosti liberalizacije energetskega trga, vključno na področju cen.

Evropski svet je v Akcijskem načrtu (2007–2009) „Energetska politika za Evropo“[18] priznal, da je potreben nov sklop ukrepov za vzpostavitev resnično konkurenčnega notranjega trga za plin in elektriko, vključno z učinkovito ločitvijo dobavnih in proizvodnih dejavnosti od omre žnih storitev (ločevanje).

---

15 Tehnično poročilo EGP št. 7/2007 – vendar se v kategoriji 2.C v okviru CRF ne poroča o vseh emisijah CO2 industrije kovin, saj se lahko poročanje med državami članicami razlikuje.

16 Med leti 1980 in 1998 se je teža za jeklene pločevinke znižala za 16 % in za aluminijeve za 30 %.

17 Raziskava sektorja SEC(2006) 1724, str.4.

18 Svet Evropske unije, Sklepi predsedstva 7224/07 z dne 9. marca 2007.

Komisija je za uresničevanje teh ciljev politike 19. septembra 2007 sprejela sveženj zakonodajnih predlogov za zagotovitev dejanske in učinkovite izbire dobavitelja ter izboljšanje preglednosti trga, vključno z oblikovanjem cen.

Ker bo preteklo nekaj časa, preden bodo številni opredeljeni ukrepi za zadevne industrije imeli vidne učinke, številne države članice razmišljajo o prehodnih ukrepih za zagotovitev večje predvidljivosti za industrije kovin.

Poleg zgoraj navedenih predlogov so pomembni naslednji ukrepi:

Ukrepi

1. Javni organi morajo oceniti pobude, povezane s skupinsko proizvodnjo električne energije, dolgoročnimi pogodbami in partnerstvi. Države članice si morajo izmenjati informacije o mo žnih rešitvah in dobrih praksah, ki so v skladu s pravili konkurence in notranjega trga.

2. Komisija bo sprejela ustrezne smernice (vključno z razvojem sodne prakse) o skladnosti dolgoročnih pogodb o dobavi energije z zakonodajo Skupnosti.

3. Za povečanje energetske učinkovitosti bo Komisija v okviru Programa za konkurenčnost in inovacije skupaj z industrijo spodbujala najboljše prakse za varčevanje z energijo znotraj industrij kovin.

2.2. Okoljska politika

Podnebne spremembe

Industrije kovin bodo kot velik emitor CO_2 morale znatno prispevati k zmanjšanju podnebnih sprememb.

Te industrije morajo doseči visoko okoljsko uspešnost in energetsko učinkovitost brez izgube konkurenčnosti. Evropska unija ne podpira odločitev industrije, da v prihodnosti svojo proizvodnjo preusmeri v države z manj strogimi mejnimi vrednostmi emisij („povečanje emisij ogljika“), saj bi imelo to negativne posledice za okolje in gospodarstvo. Zato Komisija s svojim svežnjem ukrepov za podnebne spremembe in obnovljivo energijo z dne 23. januarja 2008[19] priznava poseben položaj energetsko intenzivnih industrij. Sveženj vsebuje jasna merila za dolo čitev energetsko intenzivnih industrij, ki so izpostavljene tveganju povečanja emisij ogljika. Komisija bo določila sektorje in podsektorje, ki spadajo v to kategorijo. Dodeljene jim bodo brezplačne pravice za emisije v višini 100 %, ob upoštevanju najučinkovitejših tehnologij. Pod strogimi pogoji se lahko upošteva proizvodni proces. V zvezi s tem bo Komisija ocenila, ali so industrije kovin upravičene do takšne obravnave. Komisija bo ob upoštevanju mednarodnih pogajanj o svetovnem sporazumu o podnebnih spremembah za obdobje po letu 2012 nadalje ocenila položaj energetsko intenzivnih industrij in lahko predlaga prilagoditve, zlasti v smislu brezplačnih pravic za emisije ali vključitve uvoženih izdelkov v sistem Skupnosti za trgovanje z emisijami.

Sektorski sporazumi na podlagi pogojev, značilnih za posamezno industrijo, lahko pospešijo ukrepe za znižanje emisij na mednarodni ravni. Takšni sektorski sporazumi bi morali voditi do znižanja emisij na svetovni ravni do obsega, ki je potreben za učinkovit boj proti podnebnim

[19] Zlasti COM(2008) 16 konč.

spremembam, omogočeno pa bi moralo biti tudi njihovo spremljanje in preverjanje, prav tako pa morajo zanje veljati obvezne izvedbene določbe.

Celovito preprečevanje in nadzor nad industrijskim onesnaževanjem (Integrated Pollution Prevention and Control, IPPC)

Sedanji pravni okvir EU o industrijskih emisijah vključuje IPPC in tako imenovane „sektorske direktive“. Komisija je decembra 2007 predlagala prenovljeno direktivo o industrijskih emisijah, ki je združila IPPC in povezane „sektorske direktive“. Predlagano besedilo povečuje vlogo „najboljših razpoložljivih tehnologij“ in „nastajajočih tehnologij“[20].

Zahteve Direktive IPPC za dovoljenje niso vedno usklajene z enakovrednimi standardi v tretjih državah.

Zakonodaja o odpadkih

Komisija je za boljše ravnanje z odpadki in večjo pravno jasnost ob hkratnem preprečevanju nepotrebnih upravnih stroškov in zaostankov predlagala spremembo okvirne direktive o odpadkih, o kateri trenutno razpravljata EP in Svet.

Predlog vključuje mehanizem, s katerim se pojasni, kdaj odpadki niso več odpadki. V ta namen bi morala Komisija prek postopka komitologije sprejeti posebna merila na podlagi tehničnih specifikacij.

REACH

Ker kovine spadajo v področje uporabe zakonodaje REACH, je treba pozornost nameniti posebnim značilnostim takšnih snovi, vključno z oceno kovin, ki so del zlitin.

2.3. Standardizacija

Standardi v kovinskem sektorju imajo pomembno vlogo, zlasti v okviru direktiv o javnih naro čilih, in postajajo pomemben instrument dostopa do tretjih trgov.

Eurocodes so kakor evropski standardi sredstva, ki se uporabljajo za gradbeno oblikovanje zgradb in gradbena dela po celotni Evropi, ter so kot taka ključnega pomena za evropski gradbeni sektor in prost promet gradbenih kovinskih izdelkov.

Ukrepi

4. Komisija bo pripravila ukrepe, določene v svežnju ukrepov za podnebne spremembe in obnovljivo energijo z dne 23. januarja 2008 o energetsko intenzivnih panogah, zlasti določitev sektorjev in podsektorjev, v katerih prihaja do emisij ogljika, ter ustrezno dodelitev pravic. V tem okviru bo Komisija ocenila, ali so industrije kovin upravičene do takšne obravnave. Komisija bo ob upoštevanju mednarodnih pogajanj o svetovnem sporazumu o podnebnih spremembah za obdobje po letu 2012 nadalje ocenila položaj energetsko intenzivnih panog in lahko predlaga prilagoditve zlasti glede brezplačne dodelitve pravic ali vključitve uvoženih izdelkov v sistem Skupnosti za trgovanje z emisijami.

5. Komisija bo v sodelovanju z zainteresiranimi stranmi in tretjimi državami raziskala vlogo sektorskih sporazumov, ki bi morali voditi do znižanja emisij na svetovni ravni do obsega, ki je potreben za učinkovit boj proti podnebnim spremembam, omogočeno pa bi moralo biti tudi njihovo spremljanje in preverjanje, prav tako pa morajo zanje veljati obvezne izvedbene dolo

[20] COM(2007) 844 konč.

čbe. To bo vključevalo metodologije najboljše prakse, povezane z zbiranjem podatkov in ključnih kazalcev uspešnosti.

6. Kar zadeva IPPC, bo Komisija zagotovila tesne povezave med procesom priprave referenčnih dokumentov o najboljših razpoložljivih tehnologijah (BREF), evropskim okvirnim programom za raziskave ter programom za konkurenčnost in inovacije, da se zagotovi podpora nastajajočim tehnologijam.

7. Na področju zakonodaje o odpadkih in ob upoštevanju dokončanja zakonodajnega procesa v zvezi z okvirno direktivo o odpadkih si bo Komisija prizadevala spodbuditi stroškovno učinkovito uporabo odpadne kovine kot sekundarne surovine za industrijo.

8. Komisija bo v okviru zakonodaje REACH v tesnem sodelovanju z zainteresiranimi stranmi, Evropsko agencijo za kemikalije in državami članicami pripravila tehnične smernice, povezane s snovmi v posebnih pripravkih.

9. Kar zadeva standardizacijo, bo Komisija skupaj z državami članicami spodbujala uporabo Eurocodes[21], povezanih s kovinami, in si prizadevala zmanjšati razlike v uporabi Eurocodes v zvezi s kovinami po vsej EU.

2.4. Inovacije, raziskave in razvoj ter usposobljenost

Sposobnost inovacij bo ključna za ohranjanje konkurenčnosti. Raziskave in razvoj bodo igrali pomembno vlogo na ravni izdelka in v proizvodnem procesu.

Na ravni izdelka so inovacije bistvene za diferenciacijo končnega izdelka. Med različnimi kovinami ter kovinami in drugimi materiali, kot so kompoziti, obstaja močna konkurenca, da se dokaže njihova boljša tehnična in ekonomska uspešnost.

Kar zadeva proizvodne procese, so sedanje tehnologije sorazmerno zrele. Vseeno pa industrija dejavno išče prodorne tehnološke rešitve. Na primer, projekt „Varčevanje z energijo in ekstremno nizke emisije CO2 pri proizvodnji jekla (ULCOS)“ združuje 48 partnerjev, da se ustvari kritična finančna masa za znižanje emisij v jeklarskem sektorju za 50 %. Prva faza tega projekta bo potekala do leta 2009, druga pa do 2014/15.

V okviru tehnološke platforme za jeklo (ESTEP), ustanovljene leta 2003, proizvajalci jekla sodelujejo s končnimi uporabniki in dobavitelji opreme za uspešno soočanje z novimi izzivi. Podoben pristop se uporablja za evropsko tehnološko platformo o trajnostnih mineralnih virih (ETP SMR), ustanovljeno marca 2005, da se izboljša inovativna zmogljivost, razvijejo novi izdelki ter povečata učinkovitost in donos proizvodnih procesov ter s tem znižajo stroški in vpliv na okolje.

Industrija aluminija je oblikovala evropsko tehnološko platformo za aluminij z namenom razvoja celovitega pristopa k raziskavam in tehnologiji.

EU s sedmim okvirnim programom, Raziskovalnim skladom za premog in jeklo, novim programom za konkurenčnost in inovacije ter strukturnimi skladi zagotavlja štiri glavne instrumente za sofinanciranje dejavnosti na področjih inovacij, raziskav in razvoja ter usposobljenosti.

[21] V skladu s Priporočilom Komisije 2003/887/ES z dne 19. decembra 2003.

Ukrepi

10. Industrija bi morala dati prednost inovacijam in raziskovalnim dejavnostim, med drugim z izvajanjem velikih dolgoročnih projektov (npr, ULCOS) kot tudi s strateško raziskovalno agendo, ki jo razvijajo ustrezne evropske tehnološke platforme. Izkoristiti bi morala prilo žnosti, ki jih ponujajo instrumenti Skupnosti in mednarodno sodelovanje, ob hkratnem upo številanju vprašanj zaščite pravic intelektualne lastnine.

11. Države članice, univerze, raziskovalni centri in industrija bi morali razviti ustrezne strategije, vključno s partnerstvi med evropskimi državami in s tretjimi državami, da se poveča razpoložljivost usposobljene delovne sile.

12. Države članice in regije se poziva k spodbujanju inovacij v industrijah kovin in k podpori politik za prenos tehnologij na področju grozdov. To vključuje podporo za inkubatorje, prenos tehnologije, usposobljenost in financiranje novih podjetij na področju raziskav v zgodnji fazi, s posebnim poudarkom na pomoči MSP in inovativnim novoustanovljenim podjetjem s velikim potencialom za rast.

2.5. Zunanji odnosi in trgovinske politike

Dostop do surovin je za evropsko industrijo bistven. Svet za konkurenčnost z dne 21. maja 2007 je od Komisije zahteval razvoj skladnega političnega pristopa do dobave surovin za industrijo, ki bo obsegal vse ustrezne politike Skupnosti. Komisija bo v svoji trgovinski politiki ter v okviru svojih zunanjih odnosov z industrializiranimi državami in nastajajočimi gospodarstvi dala prednost vzpostavitvi enakih konkurenčnih pogojev za kovine in njihove surovine[22].

Izkrivljajoče prakse so se v zadnjih letih razširjale s pomočjo številnih različnih mehanizmov, vključno z omejitvami izvoza, izvoznimi dajatvami, selektivnimi povrnitvami DDV, subvencijami in drugim. Rusija na primer uvaja 50 % davek na izvoz odpadne kovine. Indija je pravkar uvedla davke na izvoz železove rude. Kitajska tujim podjetjem ne dovoljuje večinskega deleža v sektorjih, kot je jeklarstvo, in je uvedla različne mehanizme, ki omejujejo izvoz surovin za kovine, ali zagotavlja vladno podporo za odkup teh surovin od zunanjih virov.

Takšne prakse povzročajo resne težave evropski industriji in jih je treba odpraviti z uporabo vseh razpoložljivih instrumentov, vključno s povečanim dialogom.

Na mednarodni ravni je vrh G8 pri obravnavi vprašanja surovin razpravljal o položaju na svetovnih trgih blaga in nedavnih zvišanjih cen ter potrdil svojo zavezanost k prostim, preglednim in odprtim trgom. [23]

Ukrepi

13. Komisija bo še naprej uporabljala vse obstoječe instrumente za obravnavo trgovinskih praks, ki kršijo mednarodne sporazume o trgovini.

14. Komisija bo v okviru večstranskih in dvostranskih trgovinskih pogajanja nadaljevala prizadevanja za nasprotovanje uporabi izvoznih davkov na kovine in surovine.

---

[22] Glej tudi prilogo, preglednici 3 in 5.

[23] Vrh G8 2007, Izjava, Povzetek predsedujočega, 8.6.2007.

15. Komisija bo leta 2008 predstavila sporočilo za izboljšanje pogojev trajnostnega dostopa do rudnin in sekundarnih surovin na ravni EU in mednarodni ravni[24].

16. Komisija bo še naprej vodila dialog na področju industrije s ključnimi tretjimi državami.

[24] Javno posvetovanje http://ec.europa.eu/enterprise/newsroom/cf/itemlongdetail.cfm?item_id=1249.